

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/138/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8217202386
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8217202386.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Petra Straku a JUDr. Viery Kandrikovej v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, právne zastúpeného Bobák, Bollová a spol., s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Dr. VI. Clementisa 10, 821 02 Bratislava, IČO: 35 855 673, proti žalovanému Q. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. sad XXX/XX, XXX XX O., o zaplatenie 419,49 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu O. č. k. 7Csp/89/2XX7-74 zo dňa 30.4.2XX8 takto

rozhodol:

I. Potvrďuje sa rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania.

II. Stranám sporu sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 149,49 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne z dlžnej sumy od 18.12.2015 do zaplatenia v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol. Žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že záväzok uhradiť jednotlivé sumy podľa vystavených faktúr v lehote ich splatnosti žalovaný nesplnil. Žalobca vyzval pokusom o pokonávku na ich úhradu do 17.12.2015, čo však žalovaný neučinil. Na základe uvedeného preto súd žalobe na zaplatenie dlžnej sumy za poskytnuté telekomunikačné služby v časti vo výške 120,69 Eur vyhovel. Rovnako vyhovel aj návrhu na zaplatenie nezaplatennej časti kúpnej ceny za mobilné zariadenia v rozsahu žalovanej sumy 28,80 Eur na základe dohody o splátkach. Vo vzťahu k takto priznanej časti žalovanej sumy (149,49 Eur), ktorú súd posúdil ako oprávnenú, súd priznal žalobcovi aj právo na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5,05 %, keďže bol s ohľadom na výšku základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky v čase vzniku nároku na úroky z omeškania (0,05 %) vyúčtovaný v intenciách objektívne platného práva (§ 3 ods. 1 nariadenia vlády v spojení s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Zmluvné dojednanie obsiahnuté v dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb, ktorej obsahom je dojednanie zmluvnej pokuty posúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a to spôsobuje jej absolútnu neplatnosť. Preto súd žalobu v časti uplatnenej zmluvnej pokuty ako nedôvodnú zamietol.

O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, a to proti výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a proti výroku o trovách konania. Navrhol, aby odvolací súd zmenil

rozhodnutie súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej zamietavej časti tak, že jeho žalobe vyhovie a prizná žalobcovi náhradu trov konania.

Namietal, že dojednanie zmluvnej pokuty, ako tzv. zabezpečovacieho inštitútu zmluvných vzťahov je podľa jeho názoru plne v súlade s platným právnym poriadkom Slovenskej republiky. Maximálna výška zmluvnej pokuty zodpovedá výške poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu a dohoda o zmluvnej pokute zohľadňuje časový aspekt porušenia zmluvných povinností. Dohoda o zmluvnej pokute rozlišuje, kedy došlo k porušeniu zmluvných povinností a výška zmluvnej pokuty sa postupne znižuje v závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo od okamihu porušenia zmluvnej povinnosti. Má za to, že dojednanie o zmluvnej pokute, ako aj jej výšky nemohlo spôsobiť nerovnováhu medzi účastníkmi zmluvného vzťahu v neprospech spotrebiteľa.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal vec spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad uvedených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

5. Je nepochybné, že neuhradené služby zo strany žalovaného aktivovali zmluvnú pokutu („...žalovaný riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb ...“, čl. III žaloby) v zmysle článku 2.5 bod a/ a b/ Dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa 29.04.2015 uzatvoreného k zmluve č. A8503747 zo dňa 28.04.2015.

6. V prejednávanej veci je teda významným rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 17.5.2018, sp. zn. 22Co/45/2018 - 90, podľa ktorého nie každé porušenie povinnosti je rovnakej intenzity a významu. Rovnako pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška dlhu spotrebiteľa vzniknutého porušením záväzku. Paušálne dojednanie zmluvnej pokuty umožňujúce zníženie výšky zmluvnej pokuty, ktoré vôbec nezohľadňuje intenzitu a význam toho ktorého porušenia povinnosti, ani výšku dlhu spotrebiteľa vzniknutého porušením záväzku, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje pri akomkoľvek, i menej významnom porušení povinnosti, uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu.

7. Zmluvná pokuta, ktorá nebola individuálne dojednaná, lebo sa jedná o štandardnú typovú zmluvu a ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je v rozpore s ochranou práv spotrebiteľa, ako aj v rozpore s Chartou základných práv Európskej únie (čl. 98), podľa ktorého v záujme naplnenia jedného zo základných práv Európskej únie politiky štátov je zabezpečiť vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa, a preto je potrebné využiť všetky efektívne prostriedky ochrany spotrebiteľa, aby sa zvyšovala dôvera spotrebiteľov v trh, aby neprimerané postupy spotrebiteľov na trhu nezaťažovali. Žalobca ako osoba podnikajúca na trhu elektronických komunikácií má odbornú prevahu nad spotrebiteľmi, ktorým svoje služby poskytuje, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k spotrebiteľom sa bude správať s náležitou odbornou starostlivosťou.

8. Dojednaná zmluvná pokuta je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je neplatná. Z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanej povinnosť plniť.

9. Priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Súdom ako orgánom členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ).

10. Odvolací súd poukazuje na konštantnú aplikačnú prax Krajského súdu v Prešove a hlavne na rozsudok sp. zn. 7Co/36/2015 z 27.4.2015 a 20Co/205/2015 zo dňa 28.4.2016 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 6Co/103/2015 - 62 zo dňa 26.1.2016 bolo konštatované, že rešpektovanie zákonného zákazu používania neprijateľných zmluvných podmienok sa vzťahuje aj na súdne konania, v ktorých si dodávatelia v čase ich vyhlásenia už uplatňujú plnenia z nich. Odvolací súd dáva do pozornosti skutočnosť, že v prípade navrhovateľa ide o opakované judikovanie ním upravenej zmluvnej podmienky upravujúcej identický právny vzťah so spotrebiteľmi ako neprijateľnej. Správanie sa právnickej osoby v obchodných a iných vzťahoch zodpovedajúce čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej

viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti je dôležité pre kvalitu verejného života. V ostatnom odvolací súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.8.2018 sp. zn. 20Co/57/2018 a zo dňa 25.10.2018 sp. zn. 20Co/78/2018.

11. Vzhľadom na upravenú povinnosť zdržať sa používania zmluvnej podmienky, ktorá bola určená za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti alebo nepriznanie plnenia dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky v § 53a Občianskeho zákonníka odvolací súd považoval všetky námietky odvolateľa uvedené v odvolaní za neopodstatnené.

12. Žalobca namiesto porušovania zákazu ďalšieho používania neprijateľnej zmluvnej podmienky ju naďalej používa tak, že z nej uplatňuje na súde práva.

13. Neprijateľná podmienka je neplatná ako taká, preto ju nemožno znižovať - moderovať neplatne dojednanú zmluvnú pokutu. Moderačné právo je možné používať výnimočne len pri mimoriadne tvrdom a neadekvátnom dopade zmluvnej pokuty, výhradne však len pri platných úkonoch. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na Rozsudok ESD vo veci C-618/10 Banco Espanol de Crédito SA/Joaquín Calderón Camino podľa ktorého, vnútroštátny súd nemôže zmeniť obsah nekalej podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom a ak vnútroštátny súd konštatuje, že ide o takú podmienku, je povinný ju iba neuplatniť. Rozsudky ESD a ESLP sú pre súd záväzné a tvoria súčasť materiálneho práva.

14. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na žalobcom uplatňované nároky, vyplývajúce z neplatných právnych úkonov, teda neprijateľných zmluvných ustanovení vo vzťahu k takto dojednanej zmluvnej pokute, nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami, ktoré nemohli spôsobiť zmenu právneho posúdenia veci.

15. S poukazom na uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku, ktorým v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a v súvisiacom výroku o trovách konania ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

16. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalovaný bol úspešný, no v priebehu odvolacieho konania mu žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalobcovi ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol.

17. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).